

Briuselis, 2022 m. liepos 20 d.
(OR. en)

11554/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0210 (COD)

ENV 768
STATIS 31
ECO 72
FIN 842
CODEC 1160

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. liepos 11 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretariatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 329 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo dėl naujų aplinkos ekonominių sąskaitų modulių diegimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 691/2011

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 329 final.

Pridedama: COM(2022) 329 final

Briuselis, 2022 07 11
COM(2022) 329 final

2022/0210 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo dėl naujų aplinkos ekonominių sąskaitų modulių diegimo iš dalies keičiamas
Reglamentas (ES) Nr. 691/2011**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2011 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų¹ nustatyta bendra Europos aplinkos ekonominių sąskaitų rinkimo, rengimo, perdavimo ir vertinimo sistema. Jis buvo iš dalies pakeistas Reglamentu (ES) Nr. 538/2014². Reglamentas apima šešis modulius: į orą išmetamų teršalų sąskaitų, su aplinka susijusių mokesčių pagal ekonominės veiklos rūšį, šalies ūkio medžiagų srautų sąskaitų, aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitų, aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sąskaitų ir fizinių energijos srautų sąskaitų.

Reglamento 10 straipsnyje nurodyti nauji moduliai, kurie gali būti įdiegti vėliau, remiantis Komisijos pasiūlymais. Šiuo pasiūlymu įdiegiami trys nauji aplinkos sąskaitų moduliai, jau numatyti pagal 10 straipsnį: miškų sąskaitų, ekosistemų sąskaitų, taip pat aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitų.

Pagrindinis pasiūlymo tikslas – išplėsti Europos aplinkos ekonominių sąskaitų aprėptį, kad būtų teikiama geresnė informacija, aktuali pagal Europos žaliąjį kursą – ekonomikos augimo strategiją, kuria siekiama, kad ES taptų sąžininga ir klestinčia visuomene su šiuolaikiška, išteklius efektyviai naudojančia ir konkurencinga ekonomika³.

Aplinkos ekonominės sąskaitos – daugelio funkcijų statistinė sistema, kurioje susiejama ekonominė ir su aplinka susijusi informacija. Jose nuosekliai ir derinant su makroekonominiais statistiniais duomenimis (nacionalinėmis sąskaitomis) kiekybiškai vertinama aplinkos reikšmė ekonomikai ir ekonomikos poveikis aplinkai.

Naudotojai nagrinėja ir naudoja aplinkos ekonomines sąskaitas kurdami modelius ir numatydami perspektyvas, taip pat rengdami politikos pasiūlymus ir teikdami politikos įgyvendinimo ir poveikio ataskaitas. Įdiegus naujus modulius tokiems tikslams bus pateikiami geriau integruoti duomenų rinkiniai.

Ekosistemų sąskaitose biologinės įvairovės ir gamtinio kapitalo aspektai susiejami su pagrindiniais ekonominiais klausimais dėl išteklių paskirstymo ir tvarumo. Miškų sąskaitose konkrečiai kiekybiškai vertinamas miškų plotas ir jo dalis, kuri gali būti naudojama medienos ruošai, taip pat sekami jų pokyčiai bėgant laikui. Aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitose nurodomos ir kiekybiškai vertinamos šalių vidaus fiskalinės politikos priemonės ir ne ES išteklių, kuriais palaikant žaliąjį kursą remiama atitinkama ekonominė veikla ir produktai, kuriais saugoma aplinka ir tausojami gamtiniai išteklių.

Šie trys siūlomi moduliai atitinka tarptautinius statistikos standartus: aplinkos ekonominių sąskaitų sistemos (SEEA) centrinę sistemą ir SEEA ekosistemų sąskaitas⁴, ir yra jais grindžiami. Jungtinių Tautų Statistikos komisija 43-ojoje sesijoje 2012 m. vasario mėn. kaip

¹ OL L 192, 2011 7 22, p. 1.

² 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 538/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų (OL L 158, 2014 5 27, p. 113).

³ COM(2019) 640 final.

⁴ <https://seea.un.org/>

tarptautinį statistikos standartą patvirtino SEEA centrinę sistemą, o 52-ojoje sesijoje 2021 m. kovo mėn. – SEEA ekosistemų sąskaitas. Naujieji moduliai visiškai atitinka SEEA.

Per kelerius metus daug valstybių narių sukaupė patirties rengdamos ir teikdamos miškų sąskaitas ir aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų duomenis. Tai pasiekta Komisijai (Eurostatui) reguliariai renkant savanoriškai teikiamus duomenis ir vykdant bandomuosius tyrimus, kurie padėjo patikrinti, ar įmanoma ES įdiegti ekosistemų sąskaitas. Šia patirtimi pasidalyta su visomis kitomis valstybėmis narėmis.

Su aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitomis susiję kai kurie reikalavimai jau įgyvendinami teikiant privalomų aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitų duomenis. Remiantis šia patirtimi bus teikiami išsamesni ir šiuolaikiškesni aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitų duomenys, be to, kai šis modulis bus įdiegtas, taip bus teikiami duomenys apie pervedimus, kuriuos reikalaujama pateikti aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitose.

Šiuo pasiūlymu papildomi Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/125⁵ nustatyti pakeitimai. Pakeitus galiojančių Europos aplinkos ekonominių sąskaitų modulių duomenų teikimo apimtį ir terminus užtikrinama, kad duomenys labiau atitiktų naudotojų poreikius.

Pasiūlymu taip pat atnaujinamos nuorodos į Europos sąskaitų sistemos 1995 m. redakciją (ESS 95). Jos pakeičiamos nuorodomis į Europos sąskaitų sistemos 2010 m. redakciją (2010 m. ESS), nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 549/2013⁶.

Ši iniciatyva teikiama ne pagal Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT).

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Reglamentu (ES) Nr. 691/2011 nustatyta bendra ES aplinkos ekonominių sąskaitų rinkimo, rengimo, perdavimo ir vertinimo sistema ir taip sukurtos Europos sąskaitų sistema (2010 m. ESS) papildančios palydovinės sąskaitos.

Reglamento 16 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad įvairūs aplinkos ekonominių sąskaitų rinkiniai dar tik rengiami ir yra įvairiuose rengimo etapuose, ir pabrėžiama, kad turi būti nustatyta reikiamo lankstumo suteikianti modulinė struktūra, kad, pavyzdžiui, būtų galima įdiegti papildomų modulių.

Reglamento 3 straipsnyje pateiktas aplinkos ekonominių sąskaitų, kurios turi būti parengtos pagal bendrą sistemą, modulių sąrašas. Kiekvienam moduliui skirtime atskirame Reglamento priede nurodomi duomenų rengimo ir teikimo tikslai, aprėptis ir rodikliai, pirmieji ataskaitiniai metai, dažnumas ir duomenų perdavimo terminai, taip pat ataskaitos lentelės. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/125 atnaujinti galiojantiems šešiams Europos aplinkos ekonominių sąskaitų moduliams skirti priedai: sutrumpintas kai kurių duomenų teikimo intervalas, į sąrašą įtraukta daugiau rodiklių ir racionalizuotos ataskaitos lentelės⁷.

Reglamento 10 straipsnyje išvardyti nauji aplinkos ekonominių sąskaitų moduliai, kurie gali būti įdiegti remiantis Komisijos pasiūlymais, tarp jų ir šiame pasiūlyme pateikti trys nauji

⁵ 2021 m. lapkričio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/125, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų I–V priedai (OL L 20, 2022 1 21, p. 40).

⁶ OL L 174, 2013 6 26, p. 1.

⁷ OL L 20, 2022 1 31, p. 40.

moduliai. Šie trys moduliai kaip plėtotinos sritys taip pat nurodyti Europos statistikos sistemos komiteto patvirtintoje 2019–2023 m. Europos aplinkos ekonominių sąskaitų strategijoje⁸.

Reglamento 4 straipsnyje nustatyta, kad Komisija, norėdama patikrinti, ar įmanoma įdiegti naujų aplinkos ekonominių sąskaitų modulį, turi remtis valstybių narių savanoriškai vykdomais bandomaisiais tyrimais. Todėl buvo atlikti keli trijų siūlomų modulių bandomieji tyrimai, per kuriuos buvo tikrinama, ar įmanoma parengti duomenis. Su miškų sąskaitomis ir aplinkosaugos subsidijomis ir panašiais pervedimais susijusius duomenis kai kurios valstybės narės jau rengia ir kasmet Komisijai (Eurostatui) teikia savanoriškai.

Rengiant aplinkos sąskaitas naudojami esami duomenys. Taip bus geriau išnaudojama esamuose duomenų rinkiniuose sukaupta informacija.

- **Suderinamumas su kitomis ES politikos sritimis**

Aplinkos ekonominėse sąskaitose susiejama ekonominė ir su aplinka susijusi informacija ir taip kiekybiškai vertinama aplinkos reikšmė ekonomikai ir ekonomikos poveikis aplinkai. Remiantis šiuo pasiūlymu būtų teikiama pagal Europos žaliąjį kursą aktuali informacija, įtraukiant aplinkosauginio tvarumo aspektus ekonominės politikos tikslais. Pagal šį reglamentą parengti duomenys taip pat bus naudingi imantis Europos semestro žalinimo iniciatyvų, įtraukiant tvarumą į visas ES politikos sritis ir vykdant JT Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo stebėseną.

Pasiūlymas dėl miškų sąskaitų modulio atitinka klimato ir miškų išteklių politiką. Pagal Europos žaliąjį kursą Komisija kaip vieną iš pavyzdinių iniciatyvų pateikė naująją 2030 m. ES miškų strategiją⁹. Strategijoje pripažįstamas esminis ir daugiopas miškų vaidmuo, taip pat miškininkystės (ir visos su miškais susijusios vertės grandinės) reikšmė siekiant iki 2050 m. užtikrinti tvarią ir neutralaus poveikio klimatui ekonomiką ir išsaugoti gyvybingas ir klestinčias kaimo bendruomenes. Taip pat pranešta, kad 2023 m. bus pateikta teisėkūros iniciatyva dėl miškų stebėsenos ir strateginių planų. Miškų sąskaitų moduliui remiama 2030 m. ES miškų strategija ir būsima miškų stebėsenos iniciatyva, be to, miškų politika susiejama su klimato, energetikos ir bioekonomikos sričių politika.

Pagal ekosistemų sąskaitų modulį teikiami duomenys, pagal kuriuos nustatoma pažanga siekiant vieno iš šešių Aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m.¹⁰ prioritetinių tikslų – saugoti, išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę ir gerinti gamtinio kapitalo būklę. Šis modulis taip pat padeda stebėti, kaip įgyvendinamas į 2030 m. ES biologinės įvairovės strategiją įtrauktas ES gamtos atkūrimo planas.

Taršos kontrolės ir gamtos išteklių valdymo ekonominių priemonių, kaip antai aplinkosaugos subsidijų, reikšmė įgyvendinant ES aplinkos politiką vis didėja, taigi esama nemažo suinteresuotumo gauti daugiau informacijos apie jų naudojimą ir veiksmingumą. Aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų modulis padeda stebėti Europos žaliojo kurso įgyvendinimą. Tai apima nacionalinių biudžetų žalinimą, informavimą apie tikrąją kainą

⁸

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/6191525/European+Strategy+for+Environm+ental+Accounts/> (tik anglų kalba).

⁹ COM(2021) 572 *final*, 2021 m. liepos 16 d.

¹⁰ 2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/591 dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m. (OL L 114, 2022 4 12, p. 22).

aplinkai, ES energetikos pertvarkos ir 2030 m. klimato srities tikslų rėmimą, taip pat atsinaujinančiųjų išteklių energijos, biologinės įvairovės, atliekų tvarkymo ir žiedinės ekonomikos sričių politikos įgyvendinimą.

Reglamentu (ES) Nr. 549/2013 nustatyta dabartinė Europos sąskaitų sistemos versija (2010 m. ESS), taigi Europos aplinkos ekonominėse sąskaitose turėtų būti nurodoma ši versija.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 338 straipsnio 1 dalis. Laikydami si įprastos teisėkūros procedūros, Parlamentas ir Taryba priima priemones, kuriomis užtikrinama, kad būtų rengiami statistiniai duomenys, padedantys ES atlikti savo vaidmenį. Statistiniai duomenys turi atitikti tam tikrus nešališkumo, patikimumo, objektyvumo, mokslinio nepriklausomumo, ekonominio efektyvumo ir statistinių duomenų konfidencialumo standartus, o įmonėms, valdžios institucijoms ir piliečiams neturi būti užkraunama pernelyg didelė našta.

Šio pasiūlymo tikslas – išplečiant Reglamento (ES) Nr. 691/2011 taikymo sritį ir įtraukiant 10 straipsnyje nurodytų papildomų modulių užtikrinti aplinkos ekonominių sąskaitų palyginamumą tarptautiniu mastu. Tame straipsnyje aiškiai numatoma galimybė įtraukti naujų modulių ir pateikiamas galimų modulių sąrašas. Pirmieji trys tame sąrašė nurodyti moduliai jau įtraukti Reglamentu (ES) Nr. 538/2014.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Subsidiarumo principas taikomas tiek, kiek pasiūlymas nepriklauso išimtinai ES kompetencijai.

ES lygmens veiksmai yra pagrįsti. Pirma, Europos statistiniai duomenys turi būti palyginami tarp valstybių narių ir tam, kad iš valstybių narių bendrų sumų būtų galima apskaičiuoti ES bendras sumas. Antra, aplinka yra tarpvalstybinio masto ir pobūdžio. Trečia, aplinkos ekonominės sąskaitos tam tikrais tikslais naudojamos ne vien ES, pavyzdžiui, siekiant darnaus vystymosi tikslų, todėl ES turi taikyti pasaulinius standartus.

Siūlomas teisės aktas susijęs su Europos ekonominei erdvei svarbiu klausimu, todėl turėtų būti jai taikomas.

• Proporcingumo principas

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

Valstybės narės turi parengti naujasias aplinkos ekonomines sąskaitas remdamosi bendromis specifikacijomis, grindžiamomis tarptautiniais SEEA standartais, ir perduoti duomenis Komisijai (Eurostatui) patikrinti ir platinti.

Pagal proporcingumo principą siūlomu reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

• Priemonės pasirinkimas

Atsižvelgiant į pasiūlymo tikslą bei turinį ir į tai, kad juo iš dalies keičiamas galiojantis reglamentas, tinkamiausia priemonė yra reglamentas.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Pagal Komisijos standartus laikytasi Eurostato galiojančių teisės aktų, įskaitant Europos statistikos programą, vertinimo sistemos¹¹ – ji šiame procese buvo svarbiausia. Be to, kasmet rengiamos apklausos siekiant daugiau sužinoti apie duomenų naudotojus, jų poreikius ir pasitenkinimo Eurostato paslaugomis lygį. Eurostato vertinimo rezultatus naudoja statistinės informacijos rengimo ir teikimo procesams pagerinti. Rezultatais remiamasi rengiant įvairius strateginius planus, kaip antai Eurostato darbo programą ir valdymo planą.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pasiūlymas rašytinėse konsultacijose buvo aptartas su Europos statistikos sistemos nariais, o techniniai aspektai – su duomenų rengėjais ir naudotojais. 2020 m. gegužės mėn. ir 2021 m. gegužės mėn. jis taip pat buvo aptartas specialios paskirties grupėse ir darbo grupėse dėl aplinkos ekonominių sąskaitų ir piniginių aplinkos statistinių duomenų ir sąskaitų. Be to, esminiai klausimai 2021 m. liepos ir spalio mėn. buvo aptarti už sektorių ir aplinkos statistiką ir sąskaitas atsakingų direktorių grupės posėdžiuose. 2021 m. gruodžio mėn. su ta pačia grupe taip pat buvo konsultuotasi raštu. Po visų šių konsultacijų atlikta techninių patobulinimų ir tam tikri dalykai supaprastinti.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija (Eurostato) konsultavosi su Europos statistikos sistemos komitetu, nes už visos su Europos statistika susijusios nacionalinės veiklos koordinavimą atsakingos nacionalinės statistikos institucijos (NSI).

- **Poveikio vertinimas**

Dėl toliau nurodytų priežasčių nuspręsta, kad poveikio vertinimas nebūtinas. Pirma, kaip šios iniciatyvos politikos priemonė jau galioja Reglamentas (ES) Nr. 691/2011. Jo 10 straipsnyje aiškiai numatyta galimybė įtraukti naujų teminių sąskaitų ir išvardyti galimi moduliai. Antra, valstybės narės, naudodamosi Komisijos (Eurostato) finansine parama, atliko maždaug 30 su naujomis temomis susijusių bandomųjų tyrimų (pagal 4 straipsnį). Galiausiai per pastaruosius 5 metus įgyta patirties savanoriškai renkant duomenis, susijusius su miškų ir aplinkosaugos subsidijų sąskaitomis. Daroma išvada, kad galima remtis patikimais įrodymais, taip pat per kelerius metus sukauptą patirties.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Komisija yra tvirtai įsipareigojusi iš dalies keisdama bet kuriuos teisės aktus supaprastinti reglamentavimą arba sumažinti našatą. Rengiant aplinkos sąskaitas sukuriama aukštos kokybės statistinių duomenų pakartotinai naudojant prieinamus duomenis ir mažinant įmonėms ir visuomenei tenkančią administracinę našatą. Tai pasiekama integruojant esamus pirminius duomenis ir sujungiant juos, kad būtų gauti tarptautiniais standartais grindžiami patikimi įverčiai ir rodikliai.

---

¹¹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas – 2013–2020 m. Europos statistikos programos galutinis vertinimas (SWD(2021) 383, 2021 m. gruodžio 15 d.), pridėdamas prie Komisijos ataskaitos Europos Parlamentui ir Tarybai dėl 2013–2020 m. Europos statistikos programos įgyvendinimo galutinio vertinimo (COM(2021) 794, 2021 m. gruodžio 15 d.).

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymu nepakeičiamas Reglamento (ES) Nr. 691/2011, ypač jo 4 straipsnio, poveikis ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Reglamento (ES) Nr. 691/2011 7 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės parengtų ir Komisijai (Eurostatui) pateiktų kokybės ataskaitas. Eurostatas, be kitų duomenų, kokybės ataskaitomis remiasi tikrindamas perduotų duomenų kokybę. Kokybės ataskaitų taisyklės bus taikomos ir trims naujiems moduliams.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 691/2011 10 straipsnį Komisija kas trejus metus Parlamentui ir Tarybai teikia Reglamento įgyvendinimo ataskaitą.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šį pasiūlymą sudaro trys straipsniai ir priedas.

1 straipsnyje nurodyta, kokie Reglamento (ES) Nr. 691/2011 pakeitimai turi būti padaryti. Pakeitimai aprašyti toliau.

– 2 straipsnis. Terminų apibrėžtys

2 straipsnio 7–9 punktuose apibrėžiamos miškų sąskaitos, aplinkosaugos subsidijos ir panašūs pervedimai ir ekosistemų sąskaitos.

– 3 straipsnio 1 dalis. Moduliai

Į Europos aplinkos ekonominių sąskaitų modulių sąrašą įtraukiami ir g–i punktuose nurodomi trys nauji moduliai ir pateikiamos nuorodos į atitinkamus priedus, kuriuose nurodomi jų tikslai, aprėptis ir ataskaitų teikimo įpareigojimai.

– 3 straipsnio 4a dalis. Deleguotieji įgaliojimai

Nauja 3 straipsnio 4a dalimi Komisija įgaliojama priimti deleguotąjį aktą, kuriame būtų nuspręsta, kurių ekosisteminių paslaugų, jau įtrauktų į IX priedo 5 skirsnio ataskaitos lenteles, piniginės vertės bus teikiamos. IX priedo nuostatomis ekosisteminės paslaugos išreiškiamos fiziniiais ir piniginiiais vienetais. Piniginiiais vienetais išreikštos ekosisteminės paslaugos bus laikomos fiziniiais vienetais išreikštų ekosisteminių paslaugų poaibiu.

– 5 straipsnio 2 dalis. Duomenų rinkimas

Valstybės narės gali taikyti novatoriškus metodus, ne tik tuos, kurie jau yra nurodyti 5 straipsnio 2 dalyje.

– 8 straipsnis. Nukrypti leidžiančios nuostatos

Suteikiama galimybė prašyti taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą dėl trijų naujų modulių duomenų teikimo.

– 9 straipsnis. Įgaliojimų suteikimo procedūra

Suteikti įgaliojimai išplečiami nurodant naują 3 straipsnio 4a dalį.

– 10 straipsnis. Ataskaita ir peržiūra

Atnaujinamos į Parlamentui ir Tarybai teikiamą šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą įtrauktinos sritys.

– IV priedas. Aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitos

Iš IV priedo pašalinamas rodiklis „pervedimai aplinkos apsaugai (gauti ir (arba) sumokėti)“, nes šie duomenys bus renkami pagal naują VIII priedą.

– Nauji priedai

Reglamentas papildomas trimis naujais priedais: VII priedu dėl miškų sąskaitų, VIII priedu dėl aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitų ir IX priedu dėl ekosistemų sąskaitų.

– ES 27 ir 2010 m. ESS nuorodos

Visos ES 28 nuorodos pakeičiamos ES 27 nuorodomis, o ESS 95 nuorodos – 2010 m. ESS nuorodomis.

Pasiūlymo 2 straipsniu panaikinamas valstybių narių įpareigojimas teikti duomenis apie pervedimus aplinkos apsaugai (nustatytas galiojančiame IV priede dėl aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitų), kai tik pagal VIII priedą bus pradėtas teikti išsamesnis ir šiuolaikiškesnis aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų duomenų rinkinys. Taip užtikrinama, kad būtų išvengta duomenų dubliavimo.

3 straipsnyje nustatoma šio reglamento įsigaliojimo ir tiesioginio taikymo pradžios data. 1 straipsnio 7 dalis turi būti išimtinai taikoma nuo 2025 m., nes rodiklį „pervedimai aplinkos apsaugai (gauti ir (arba) sumokėti)“ atitinkantys duomenys pagal VIII priedą bus pradėti rinkti tik 2025 m. (žr. VIII priedo 4 skirsnį).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo dėl naujų aplinkos ekonominių sąskaitų modulių diegimo iš dalies keičiamas
Reglamentas (ES) Nr. 691/2011**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 338 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) 2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 2022/591 dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m.¹² patvirtinta, kad formuojant veiksmingą politiką, ją įgyvendinant ir stiprinant piliečių vaidmenį labai svarbi patikima informacija apie pagrindines tendencijas, poveikio rūšis ir aplinkos pokyčius lemiančius veiksniai. Siekiant didinti visuomenės informuotumą apie ekonominės veiklos poveikį aplinkai, reikėtų parengti priemonių. Viena iš tokių priemonių – aplinkos ekonominės sąskaitos;
- (2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 691/2011¹³ 10 straipsnyje nustatyta, kad Komisija turi Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti to reglamento įgyvendinimo ataskaitą ir, jei reikia, atsižvelgusi į Reglamento (ES) Nr. 691/2011 4 straipsnio 2 dalyje nurodytų bandomųjų tyrimų rezultatus, pasiūlyti įdiegti naujų aplinkos ekonominių sąskaitų modulių, kaip antai su aplinka susijusių pervedimų (subsidių), miškų sąskaitų ir ekosisteminių paslaugų sąskaitų;
- (3) naujaisiais moduliais turi būti tiesiogiai prisidedama įgyvendinant Sąjungos žaliojo augimo ir efektyvaus išteklių naudojimo prioritetus;
- (4) Jungtinių Tautų Statistikos komisija 43-ojoje sesijoje 2012 m. vasario mėn. kaip tarptautinį statistikos standartą patvirtino Aplinkos ekonominių sąskaitų sistemos (toliau – SEEA) centrinę sistemą, o 52-ojoje sesijoje 2021 m. kovo mėn. – SEEA ekosistemų sąskaitas (1–7 skyrius, kuriuose aprašoma sąskaitų sistema ir fizinės sąskaitos). Šiuo reglamentu nustatomi nauji moduliai visiškai atitinka SEEA;
- (5) tam, kad ji galėtų vykdyti pagal Sutartis jai priskirtas užduotis, ypač susijusias su aplinka, tvarumu ir klimato kaita, Sąjungai reikėtų turėti aktualios, išsamios ir patikimos informacijos. Norint, kad sprendimai būtų priimami remiantis įrodymais,

---

¹² OL L 114, 2022 4 12, p. 22.

¹³ OL L 192, 2011 7 22, p. 1.

reikalingi statistiniai duomenys, atitinkantys Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 223/2009¹⁴ nustatytus aukštos kokybės kriterijus, atsižvelgiant į jų tikslus;

- (6) norint patikimiau stebėti pažangą kuriant žalią, konkurencingą ir atsparią žiedinę ekonomiką, taip pat stebėti pažangą Sąjungoje siekiant darnaus vystymosi tikslų, reikia papildomų duomenų;
- (7) 2020 m. lapkričio 6 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadose dėl Europos statistikos raginama užtikrinti, kad Europos statistikos sistema reaguotų į naujus informacijos poreikius, nustatytus pagal Europos žaliąjį kursą, įskaitant susijusiuosius su Europos aplinkos ekonominių sąskaitų programos peržiūra ir plėtra;
- (8) 2019 m. Europos Audito Rūmai paskelbė specialiąją ataskaitą 2019/16 „Europos aplinkos ekonominės sąskaitos. Jų naudą politikos formuotojams galima padidinti“¹⁵. Toje ataskaitoje nurodyta, kad būtini išsamesni duomenys apie miškus ir ekosistemas, taip pat reikia visiškai įgyvendinti miškų sąskaitas;
- (9) Reglamento (ES) Nr. 691/2011 5 straipsnio 2 dalyje nurodyti šaltiniai, kuriais valstybės narės gali naudotis vertindamos aplinkos ekonomines sąskaitas. Siekiant užtikrinti lankstumą ir sumažinti respondentams, nacionalinėms statistikos institucijoms ir kitoms nacionalinės valdžios institucijoms tenkančią administracinę naštą, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama taikyti novatoriškus metodus. Valstybės narės turėtų visada informuoti Komisiją ir pateikti išsamios informacijos apie tokių metodų kokybę, kad Komisija galėtų įvertinti duomenų kokybę;
- (10) kadangi Sąjungą šiuo metu sudaro 27 valstybės narės, tikslinga nurodyti „ES 27“;
- (11) Reglamento (ES) Nr. 691/2011 10 straipsnyje pateiktas galimų būsimų Europos aplinkos ekonominių sąskaitų sąrašas turi būti atnaujintas, kad atitiktų dabartinius Sąjungos politikos prioritetus;
- (12) 1995 m. Europos sąskaitų sistema (ESS 95) buvo pakeista 2010 m. Europos sąskaitų sistema (2010 m. ESS), nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 549/2013¹⁶;
- (13) 2010 m. ESS apima pagrindinę bendrų standartų, apibrėžčių, klasifikatorių ir apskaitos taisyklių sistemą, pagal kurią rengiamos valstybių narių sąskaitos, laikantis Sąjungos reikalavimų dėl statistikos;
- (14) kad būtų atsižvelgta į esamą ekosisteminių paslaugų vertės nustatymo metodikos išplėtojimo lygį, Komisijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus, kuriais papildant reglamentą būtų nustatyta, kurių ekosisteminių paslaugų, jau įtrauktų į IX priedo 5 skirsnio ataskaitos lenteles, pinigines vertes reikėtų nurodyti, taip pat nustatyti pirmieji ataskaitiniai metai ir pateiktas priimtinių tų piniginių verčių nustatymo metodų sąrašas. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio

¹⁴ 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

¹⁵ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_16/SR_EEEA_LT.pdf

¹⁶ OL L 174, 2013 6 26, p. 1–727.

13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹⁷ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (15) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. į galiojančią SEEA Europos statistikos teisinę sistemą įdiegti naujų aplinkos sąskaitų modulių, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl nuoseklumo ir palyginamumo tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (16) konsultuotasi su Europos statistikos sistemos komitetu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 691/2011 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnis papildomas šiais punktais:

- „7) miškų sąskaitos – turto sąskaitos, į kurias įtraukiami miškų išteklių, apimantys miškingą žemę ir medieną miškingoje žemėje, ir ekonominės veiklos sąskaitos, į kurias įtraukiama miškininkystė ir medienos ruošą;
- 8) aplinkosaugos subsidijos ir panašūs pervedimai – pagal 2010 m. ESS apibrėžti einamieji ir kapitalo pervedimai aplinkos apsaugos ir nacionalinių išteklių išsaugojimo veiklai ir susijusiems produktams remti;
- 9) ekosistemų sąskaitos – sąskaitų rinkinys, skirtas teikti nuosekliai informacijai apie ekosistemų aprėptį bei būklę ir apie visuomenei teikiamų tų ekosistemų paslaugų srautus.“;

2) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis papildoma šiais punktais:

- „g) miškų sąskaitų modulis, kaip nustatyta VII priede;
- h) aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitų modulis, kaip nustatyta VIII priede;
- i) ekosistemų sąskaitų modulis, kaip nustatyta IX priede.“;

(b) įterpiama nauja 4a dalis:

„4a. Komisija (Eurostatas) atlieka ekosisteminių paslaugų pinigines vertės nustatymo metodikos ir galimybių tyrimą. Remdamasi šio tyrimo rezultatais, Komisija gali papildyti šį reglamentą deleguotuoju aktu nustatydamą, kurių ekosisteminių paslaugų, jau įtrauktų į IX

¹⁷ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

priedo 5 skirsnio ataskaitos lentelės, pinigines vertes reikia nurodyti, taip pat nustatydamą pirmuosius ataskaitinius metus ir pateikdamą priimtinių tų piniginių verčių nustatymo metodų sąrašą.“;

3) 5 straipsnio 2 dalis papildoma šiuo tekstu:

„d) visais kitais aktualiais šaltiniais, metodais ar novatoriškais būdais tiek, kiek juos taikant galima rengti palyginamus statistinius duomenis, atitinkančius taikomus konkrečius kokybės reikalavimus.

Valstybės narės, nusprendusios naudoti d punkte nurodytus šaltinius, metodus ar naujoviškus būdus, praneša apie tai Komisijai (Eurostatui) per metus iki ataskaitinių metų, kuriais bus pradėta naudotis šaltiniu, metodu ar naujovišku būdu, ir pateikia išsamios informacijos apie gaunamų duomenų kokybę.“;

4) 8 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Siekdama gauti leidimą VII, VIII ir IX priedams pagal 1 dalį taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, atitinkama valstybė narė ne vėliau kaip [OP, *įrašykite tikslią datą: 24 mėn. po šio reglamento įsigaliojimo*] Komisijai pateikia tinkamai pagrįstą prašymą.“;

5) 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. 3 straipsnio 3, 4 ir 4a dalyse nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2011 m. rugpjūčio 11 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3 straipsnio 3, 4 ir 4a dalyse nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

(b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pagal 3 straipsnio 3, 4 ir 4a dalis priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

6) 10 straipsnio pirma įtrauka pakeičiama taip:

„– diegti naujus aplinkos ekonominių sąskaitų modulius, kaip antai vandens sąskaitų (kiekybinių ir kokybinių), išteklių valdymo išlaidų sąskaitų, aplinkai galbūt kenksmingų subsidijų ar paramos priemonių sąskaitų ir atliekų sąskaitų“;

7) IV priedo 3 skirsnyje išbraukiami žodžiai „pervedimai aplinkos apsaugai (gauti ir (arba) sumokėti)“;

8) visame tekste ir prieduose visos ES 28 nuorodos ir sąvoka „ESS 95“ atitinkamai pakeičiami ES 27 nuorodomis ir „2010 m. ESS“;

9) Reglamentas (ES) Nr. 691/2011 papildomas VII, VIII ir IX priedais, kaip nustatyta šio reglamento priede.

2 straipsnis

Pervedimų aplinkos apsaugai (gautų ir (arba) sumokėtų) duomenys, anksčiau teikti pagal IV priedą, teikiami pagal VIII priedą. Valstybės narės pervedimų aplinkos apsaugai (gautų ir (arba) sumokėtų) duomenų pagal IV priedą nebeteikia.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1 straipsnio 7 punktą taikomas nuo 2025 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė